ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਐਨ ਮੁਰੂਗੇਸਨ ਆਦਿ।

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2491-2492)

ਅਕਤੂਬਰ 07, 2021

[ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਐਮ ਐਮ ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਸੀਪੀਆਰਆਈ (ਤਨਖਾਹ, ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ) ਨਿਯਮ, 1989 (ਵਰਕਿੰਗ ਰੂਲ ਨੰਬਰ 1) - ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ - ਕਾਰਜਕਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ - ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੈਂਟਰਲ ਪਾਵਰ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਸੀਪੀਆਰਆਈ) ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ - ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਗਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਮੁੜ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ - ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਾਰਜਕਾਲ - ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ - ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਰਿਲੀਵਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਅਪੀਲਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ - ਕਿਹਾ: ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇ - ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਵਿਵੇਕ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮਨਮਾਨੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ - ਨਿਯਮ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ - ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਭਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਥਾਈ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਗਲਤ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੇਰੀ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਧਾਰਾ 226 - ਠੇਕਾ ਐਕਟ, 1872 - ਧਾਰਾ 3, 7, 8, 39 - ਸਹਿਮਤੀ - ਦੇਰੀ / ਲਾਚੇ - ਅਪਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ - ਚੋਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਕਰਨਾਟਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਐਕਟ, 1960

ਦੇਰੀ/ਲੱਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਿਧਾਂਤ / ਸਿਧਾਂਤ - ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ - ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ.

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਧਾਰਾ 226 – ਰਾਹਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ – ਅਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਅਖਤਿਆਰੀ – ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ - ਆਯੋਜਿਤ - ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ: ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਹੋਵੇਗਾ - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ - ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਭਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ - 'ਲਾਚ'; 'ਸਹਿਮਤੀ'; 'ਐਪਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ' - ਅਰਥ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ:1. ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ, 1872:

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਪਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਕ ਹੈ. ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਯੋਗ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਕਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਵੀਪ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦ ਅਜਿਹੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਦੋਵੇਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਆਪਸੀ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ. ਧਾਰਾ ੩੯ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਕੋ ਇਕ ਹੈ ਜੋ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਸਹਿਮਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ. ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਸਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. (ਪਾਰਸ 18, 19) [264-ਐੱਫ-ਐੱਚ; 265-ਏ-ਬੀ]

2.1 ਦੇਰੀ, ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ:

ਦੇਰੀ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੱਤ ਹਨ. ਕੋਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਉਹ ਜੀਨਸ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲਾਚੇ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਾਚੇ ਨੂੰ ਨਾਮ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਲਈ ਜੀਨਸ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਹਿਮਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ. ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਇਹ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20] [265- ਸੀ-ਈ

ਕਮੀਆਂ

ਲਾਚੇ ਸ਼ਬਦ ਫ੍ਰੈਂਚ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਢਿੱਲ"। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਰਾਬਰ ਰਾਹਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੇਖਣ ਲਈ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਕ ਦੇਰੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਕੁਇਟੀ ਕੋਰਟ ਲਈ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਛੋਟ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਨੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ. ਲਾਚਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਵੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਲਾਚੇ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਸਿਰਫ ਲਾਚੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਸਟੋਪੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਬਚਾਅ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਇਕੱਲੇ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ. (ਪਾਰਸ 21-23] [265-- ਐੱਫ-ਐੱਚ;266-ਏ-ਸੀ]

2.3 ਸਹਿਮਤੀ :

ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਮੂਕ ਜਾਂ ਪੈਸਿਵ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਅਣਚਾਹੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਪੈਸਿਵ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਪੈਸਿਵ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੂਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਥਿਤ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਹਿਮਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸੰਕੇਤ ਸਮਝੌਤਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮੂਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ। ਜਦੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਚੇ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਕੇਸ-ਦਰ-ਕੇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 24, 25] [266- ਡੀ-ਜੀ]

2. 2 ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਪੁਨਰਨਿਰਮਾਣਃ

ਇਹ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਸਕਾਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਉਹੀ ਚੀਜ਼, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਗਰਮ ਅਤੇ ਠੰਡਾ ਨਹੀਂ ਉੱਡ ਸਕਦਾ. ਚੋਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਐਪਰੋਬੈਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ. ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਇਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਜਿਹੜਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਹ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਫਲਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ. ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੰਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦਾ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26] [266- ਐੱਚ; 267-ਏ-ਸੀ]

3. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226

ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਦੀ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਤੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 28, 29] [271-ਸੀ; 279-ਡੀ-ਈ]

4. ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ:

ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਰਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਆਖਰਕਾਰ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਵੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

ਰਾਜ ਦੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ. [ਪੈਰਾ 30] [279- ਈ-ਐਚ]

5. ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਃ

ਨਿਯਮ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਭਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ. ਨਿਯਮ ੪੮ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ੬੦ ਸਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਆਖਰਕਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. [ਪੈਰਾ 32] [282- ਸੀ-ਈ]

6.1 ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ੨੩ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੌਕਰੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਥਾਈ / ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਝਿਜਕ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ। ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ 30.12.2014 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਵਹਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੇਰੀ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਪੋਸਟ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇਰਾਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਤਰਕ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੋਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਭਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸਦੀ ਬੁੱਧੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ। ਆਖਰਕਾਰ, ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। [ਪਾਰਸ 37,38] [284-ਡੀ-ਐਚ; 285-ਏ-ਬੀ]

6.2 ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਥਾਈ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਗਲਤ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਅਹੁਦੇ, ਯਾਨੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਸਮਝੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਢੰਗ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 39] [285- ਸੀ-ਡੀ]

ਸੋਮੇਸ਼ ਥਾਪਲਿਆਲ ਬਨਾਮ ਐਚਐਨਬੀ ਗੜ੍ਹਵਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 2021 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 659 – ਵਿਲੱਖਣ

6.3 ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਆਦੇਸ਼ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। "ਏਸੀਸੀ" ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ "ਏਸੀਸੀ" ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ

ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ "ਏਸੀਸੀ" ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਆਪਕ ਜਨਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 42-44) [286-ਏ-ਈ]

ਨਾਗੂਬਾਈ ਅੰਮਲ ਬਨਾਮ ਬੀ ਸ਼ਮਾ ਰਾਓ, 1956 ਐਸਸੀਆਰ 451; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਧਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, (2014) 15 ਐਸਸੀਸੀ 144: [2014] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1121; ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡਾਇਮੰਡ ਐਂਡ ਜੇਮ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, (2013) 5 ਐਸਸੀਸੀ 470: [2013] 4 ਐਸਸੀਆਰ 331; ਯੂਪੀ ਜਲ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, (2006) 11 ਐਸਸੀਸੀ 464: [2006] 8 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 916; ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦੁੱਗਲ ਕੁਮਾਰ, (2008) 14 ਐਸਸੀਸੀ 295: [2008] 11 ਐਸਸੀਆਰ 369; ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਰਕੇ ਜ਼ਲਪੁਰੀ, (2015) 15 ਐਸਸੀਸੀ 602: [2015] 12 ਐਸਸੀਆਰ 285; ਸਹਾਇਕ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇਸਾਕ ਪੀਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਇਸਾਕ ਪੀਟਰ; ਸਹਾਇਕ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (1994) 4 ਐਸਸੀਸੀ 104: [1994] 2 ਐਸਸੀਆਰ 67 – ਨਿਰਭਰ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2014]3ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.1121	'ਤੇ ਭਰੋਸਾਰੋ	ਪੈਰਾ27
[2013] 4 ਐੱਸਸੀਆਰ 331	'ਤੇ ਭਰੋਸਾਰੋ	ਪੈਰਾ27
[2006]8ਸਪਲਿ.ਐਸਸੀਆਰ.6	'ਤੇ ਭਰੋਸਾਰੋ	ਪੈਰਾ 28
[2008] 11ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.369	'ਤੇ ਭਰੋਸਾਰੋ	ਪੈਰਾ 28
[2015] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.285	'ਤੇਭਰੋਸਾਕਰੋ	ਪੈਰਾ 28
[1994] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 67	'ਤੇਭਰੋਸਾਕਰੋ	ਪੈਰਾ 30

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2491-2492.

ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 26.04.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1555 ਅਤੇ 1556 (ਐਸ-ਆਰਈਐਸ) ਵਿੱਚ

ਨਾਲ।

2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2493-2494।

ਨਟਰਾਜ, ਏਐਸਜੀ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਰਾਜਨ ਕੇਆਰ ਚੌਰਸੀਆ, ਵਿਮਲਾ ਸਿਨਹਾ, ਵਤਸਲ ਜੋਸ਼ੀ, ਸ਼ਰਤ ਨੰਬੀਅਰ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਐਲਿਸ ਰਾਜ, ਰਾਹੁਲ ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਐਮ.ਐਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.

1. ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐੱਮ. ਨਟਰਾਜ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ VS ਨੰਦਾਕੁਮਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ

2. ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸੰਖੇਪਤਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2491-2492 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

<u>ਮੱਖ ਤੱਥ:</u>

3. ਸੈਂਟਰਲ ਪਾਵਰ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ.ਆਈ.) ਕਰਨਾਟਕ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1960 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਪਾਵਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੈਸਟਿੰਗ, ਬਿਜਲੀ ਉਪਕਰਣਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀ, ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਪੋਨੈਂਟਸ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੀਪੀਆਰਆਈ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਾ ਇੱਕ **ਅਤਿਅੰਤ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ**

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1984 - 05.07.1984 ਵਿੱਚ ਸੀਪੀਆਰਆਈ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਉਹ ਸੀ

31.03.2008 ਤੋਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਗਰੇਡ-4 ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ।

5. ਦਫ਼ਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਮਿਤੀ 08.11.1991 ਦੁਆਰਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਅਮਲਾ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ, ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ "ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਮੇਟੀ" ("ਏ. ਸੀ. ਸੀ".) ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ "ਏ. ਸੀ. ਸੀ". ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਫ਼ਤਰ ਮੈਮੋਰੰਡਮ 03.07.2006 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ, ਪੋਸਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

6. ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਸੀ. ਪੀ. ਆਰ. ਆਈ. (ਤਨਖਾਹ, ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ) ਨਿਯਮ, 1989 (ਕਾਰਜ ਨਿਯਮ ਨੰਬਰ 1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭਰਨ ਲਈ ਆਈ. ਡੀ. 1' ਤੇ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

7. ਉੱਪਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਜ ਨਿਯਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਰਤੀ ਦੇ ਢੰਗ, ਅਹੁਦੇ, ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ, ਭਰਤੀ ਦੇ ਦੋ ਢੰਗ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੈ। ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ 55 ਹੈ। ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਸਾਲ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਤੋਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 15 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖੋਜ-ਕਮ-ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਹਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੀ ਮਿਆਦ

8. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੇ 55 ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 15 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

9. ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖੋਜ-ਕਮ-ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ "ਸੀਸੀ" ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮੰਗੀ।

ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਸੀ. ਪੀ. ਆਰ. ਆਈ. ਨੇ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ (31.05.2019) ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ।

10. ਇਹ ਫਾਈਲ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕੈਬਿਨੇਟ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ "ਏ. ਸੀ. ਸੀ". ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 31.05.2019 ਤੱਕ ਅਗਲੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਮੁੜ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

11. ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਿਤੀ 22.03.2010 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। 26.03.2010 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਏ. ਸੀ. ਸੀ". ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਸਮੇਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਉਚਿਤ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

12. ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਜਾਣਨ 'ਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸਾਲ ਅਤੇ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਆਈ. ਡੀ. 1' ਤੇ ਇੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੀ. ਪੀ. ਆਰ. ਆਈ. ਗਵਰਨਿੰਗ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਆਈ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

13. ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਅਗਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ' ਤੇ, ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 05.02.2015 ਮਿਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਧਾਰਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਮਾਣਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ, ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਚੇਤੰਨ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ "ਏ. ਸੀ. ਸੀ". ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਿਤੀ 22.02.2015 ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ,

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

14. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 05.02.2015, ਮਿਤੀ 22.02.2015 ਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

15. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

16. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਰਾਹਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਿਤੀ 26.04.2019 ਦੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

17. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ।

<u>ਭਾਰਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1872</u>:

18. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰ, ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ. ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਦੋਵੇਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਰਸਪਰ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਮਿਲੇਗਾ।

19. ਧਾਰਾ 39 ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਕੋ ਇਕ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਵਾਅਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

<u>ਦੇਰੀ, ਕਮੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਃ</u>

20. ਦੇਰੀ, ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੱਤ ਹਨ। ਕੋਈ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਉਹ ਜੀਨਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੈਚ ਅਤੇ ਐਕਸੀਜੈਂਸ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲੱਕੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਜੀਨਸ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਹਿਮਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਇਹ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਫੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਾਲੇ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਸਿਧਾਂਤ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ ਹੈ।

ਕਮੀਆਂਃ

21. ਲੈਚਸ ਸ਼ਬਦ ਫ੍ਰੈਂਚ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਪਛਤਾਵਾ ਅਤੇ ਢਿੱਲ"। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਰਾਹਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਿਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

22. ਦੇਖਣ ਲਈ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਕ ਦੇਰੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੜ੍ਹਕਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਛੋਟ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਨੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਰਾਬਰੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

23. ਲਾਚੇ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ. ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਵੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਲਾਚੇ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਸਿਰਫ ਲਾਚੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਸਟੋਪੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਜੋ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕੱਲਾ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਹਿਮਤੀ

24. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਮੂਕ ਜਾਂ ਪੈਸਿਵ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸੰਕੇਤ ਅਤੇ ਅਣਚਾਹੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਪੈਸਿਵ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਪੈਸਿਵ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਥਿਤ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੂਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਚੁਕਵੇਂ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਚੇਤੰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਸਹਿਮਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

25. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸੰਕੇਤ ਸਮਝੌਤਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਮੂਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ। ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਜਦੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਚੇ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਝੁਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕੇਸ-ਟੂ-ਸੀਏ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

<u>ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਪੁਨਰਨਿਰਮਾਣਃ</u>

26. ਇਹ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਸਕਾਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਚੀਜ਼, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਗਰਮ ਅਤੇ ਠੰਡਾ ਨਹੀਂ ਉੱਡ ਸਕਦਾ. ਚੋਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਐਪਰੋਬੈਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ. ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਇਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਜਿਹੜਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਫਲਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ. ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ ਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੰਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦਾ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ

27. ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਕਦਰ ਅਤੇ ਸਮਝ ਲਈ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ:

ਨਾਗੂਬਾਈ ਅਮ੍ਮਲ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਸ਼ਮਾ ਰਾਓ, 1956 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 451:

"ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ ਅਯੰਗਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1938-39 ਦੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 92 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1919-20 ਦੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 100 ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਮਿਲਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਜਾਂ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਵਰਚੂਰਸ ਕਰੀਮਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫੈਸਲਾ ਹੱਲ ਅਤੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡਜ਼ ਸਟੀਮਸ਼ਿਪ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ [(1921) 2 ਕੇਬੀ 608], ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਕਰੂਟਨ, ਐਲਜੇ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਪੰਨਾ 611 'ਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਉੱਥੇ, ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਸਾਮਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਏਜੰਟ ਖਿਲਾਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕੋ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋ ਰਾਹਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਉਹ ਇਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਬੈਂਕਸ, ਐੱਲ. ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀਃ

"ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਪੁਰਦਗੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਉਸੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਕਰਟਨ, ਐਲਜੇ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ 'ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ' ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਕਾਚ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਡੇ ਚੋਣ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਅਰਥਾਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਉਸੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਅਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ: ਕੇਰ ਵੀ. ਵੈਚੋਪ [(1819) 1 ਬਲੀ 1, 21] : ਡਗਲਸ-ਮੇਨਜ਼ੀਜ਼ ਬਨਾਮ. ਉਮਫੇਲਬੀ [(1908) ਏਸੀ 224, 232]. ਹਾਲਾਂਕਿ ਚੋਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਧਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਘੁੰਮ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਾਭ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਥਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ 'ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ' ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਚੋਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਰਤੋਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਉਸੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਪੱਖ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਗ XIII, ਪੰਨਾ 464, ਪੈਰਾ 512 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਐਸਟੋਪਲ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਐਸਟੋਪਲ ਅਤੇ ਪਾਈਸ ਵਿੱਚ ਐਸਟੋਪਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਧਿਰ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ-ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਅਣਜਾਣਤਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਧਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, (2014) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 144:

"22. "ਐਪਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਿਰਫ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਹੈ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। (ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਬਨਾਮ ਵੀ. ਮਿਸਟਰ ਪੀ. ਫਰਮ ਮੁਆਰ [ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਬਨਾਮ ਵੀ. ਐਮ.ਆਰ.ਪੀ. ਫਰਮ ਮੁਆਰ, ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1216]) ਰਾਹੀਂ)।

23. ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪੱਕਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐੱਸ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਬਨਾਮ ਬਲਵੰਤ ਰੈਗੁਲਰ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਐੱਸ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਬਨਾਮ ਬਲਵੰਤ ਰੈਗੁਲਰ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸ, ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1969 ਐੱਸ. ਸੀ. 329)। ਆਰ. ਐੱਨ. ਗੋਸਾਈਂ ਬਨਾਮ ਯਸ਼ਪਾਲ ਧੀਰ [ਆਰ. ਐੱਨ. ਗੋਸਾਈਂ ਬਨਾਮ ਯਸ਼ਪਾਲ ਧੀਰ, (1992) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 683] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈਃ (SCC pp. 687-88, ਪੈਰਾ 10)

"10. ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਚੋਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਇੱਕੋ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਅਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ 'ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁੜ ਕੇ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਾਭ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰੱਦ ਹੈ'।

25. ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਟੇਟ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡਾਇਮੰਡ ਐਂਡ ਜੇਮ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ। ਲਿਮਟਿਡ [ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਟੇਟ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡਾਇਮੰਡ ਐਂਡ ਜੇਮ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ। ਲਿਮਟਿਡ, (2013) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 470: (2013) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਈ. ਵੀ.) 153], ਨੇ ਇੱਕ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ "ਗਰਮ ਅਤੇ ਠੰਡਾ", "ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਢਿੱਲਾ" ਜਾਂ "ਮਨਜ਼ੂਰੀ" ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ". ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸਹੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇ.

26. ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ. ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਪਾਇਸ (ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਐਸਟੋਪਲ) ਵਿੱਚ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ. ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਉਸਦੇ ਕੰਮਾਂ, ਵਿਵਹਾਰ, ਜਾਂ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਬੋਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਟੇਟ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡਾਇਮੰਡ ਐਂਡ ਜੇਮ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ, (2013) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 470:

"I. ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ

15. ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ "ਗਰਮ-ਗਰਮ ਠੰਢ", "ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਢਿੱਲੀ" ਜਾਂ "ਝੁਕਾਓ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ" ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਜਾਂ ਸੰਚਾਰ, ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸਹੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇ. [ਵਿਦੇ ਨਾਗੂਬਾਈ ਅੰਮਲ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਸ਼ਮਾ ਰਾਓ [ਏਆਈਆਰ 1956 ਐਸਸੀ 593], ਸੀਆਈਟੀ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਮਿਸਟਰ ਪੀ ਫਰਮ ਮੁਆਰ [ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1216], ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਸੰਕਲਾ ਬਨਾਮ ਵਿਕਰਮ ਸੀਮੈਂਟ [(2008) 14 ਐਸਸੀਸੀ 58 : (2009) 1 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 706 : ਏਆਈਆਰ 2009 ਐਸਸੀ 713], ਪ੍ਰਦੀਪ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਐਮਸੀਡੀ [(2011) 5 ਐਸਸੀਸੀ 270: (2011) 2 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਈਵੀ) 712 : ਏਆਈਆਰ 2011 ਐਸਸੀ 1869] , ਕਾਵੇਰੀ ਕੌਫੀ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਹੋਰਨਰ ਰਿਸੋਰਸਜ਼ (ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ) ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ [(2011) 10 ਐਸਸੀਸੀ 420 : (2012)3 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਈਵੀ) 685] ਅਤੇ ਵੀ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ [(2012) 12 ਐਸਸੀਸੀ 133 : (2013) 2 ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਈਵੀ) 136 : ਜੇਟੀ (2012) 9 ਐਸਸੀ 260

16. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ - ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ. ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਪਾਇਸ (ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਐਸਟੋਪਲ) ਵਿੱਚ ਐਸਟੋਪੇਲ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ. ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਉਸਦੇ ਕੰਮਾਂ, ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ, ਜਾਂ ਚੁੱਪ ਦੁਆਰਾ, ਜਦੋਂ ਬੋਲਣਾ ਉਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

<u>ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226:</u>

28. ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਤੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ, ਲਾਚਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲੇ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੋਣਗੇ:

ਯੂਪੀ ਜਲ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, (2006) 11 ਐਸਸੀਸੀ 464:

"8. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਐੱਮ. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਟਰਿਆ [(1996) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 267:1996 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐੱਲ. ਐਂਡ ਐੱਸ.) 1488]। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗ ਪਏ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈਃ (ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀ. 268)

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਵਿਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਚਿਤ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਬੰਧਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਸਤ 1989 'ਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਉਪਾਅ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕੀਤੀ।

9. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ((1997) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 538:1997 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐੱਲ. ਐਂਡ. ਐੱਸ.) 1550) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬੈਠਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਭ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ (ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀ. 542)

"ਦੇਰੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸੌਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਜਾਗ ਪਏ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਕੇਸ (ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਵੀਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, (1995) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 684:1996 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐੱਲ. ਐਂਡ. ਐੱਸ.) 1: (1995) 31 ਏ. ਟੀ. ਸੀ. 813 ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਸ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਹੋਏ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

10. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸੀ. ਕੇ. ਧਰਗੁਪਤਾ [(1997) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 395:1997 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐੱਲ. ਐਂਡ. ਐੱਸ.) 821] ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ (ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀ. 398, ਪੈਰਾ 9)

"9. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਆਰ.ਪੀ. ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, 1986 ਦਾ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 497, 17-3-1987 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ) ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਜੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸੀ.ਕੇ. ਧਾਰਗੁਪਤਾ (ਹੁਣ ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਜੋਸ਼ੀ ਕੇਸ (ਆਰ.ਪੀ.ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, 1986 ਦੇ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 497) ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 17-3-1987 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਖੋਜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭ

11. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਤਰੁਣ ਕੇ ਰਾਏ [(2004) 1 ਐਸਸੀਸੀ 347 : 2004 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ)225] ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਕ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀਃ (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 359-60, ਪੈਰਾ 34

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 34. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 1992 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਸੀ। 1976 ਅਤੇ 1992 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਬਦਾਸ ਕੁਮਾਰ [ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੇਬਦਾਸ ਕੁਮਾਰ, 1991 ਸੁਪ (1) ਐਸਸੀਸੀ 138 : 1991 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 841 : (1991) 17 ਏਟੀਸੀ 261]. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦੁੱਗਲ ਕੁਮਾਰ, (2008) 14 ਐਸਸੀਸੀ 295

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਚ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਾਧਾਰਣ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਵੇ। ਰਿੱਟ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਹੈ।

25. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ "ਤੁਰੰਤ" ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਰ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। (ਵੀਡੀਓ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਏਸੇਕਸ ਕਾਊਂਟੀ ਕੌਂਸਲ [1993ਸੀਓਡੀ 344]।)

26. ਆਰ. ਬਨਾਮ ਡੇਅਰੀ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਕੋਟਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਐਕਸ ਪੀ ਕੈਸਵੈਲ [(1990) 2 ਏ. ਸੀ. 738: (1990) 2 ਡਬਲਯੂ. ਐਲ. ਆਰ. 1320: (1990) 2 ਆਲ ਈ. ਆਰ. 434 (ਐਚ. ਐਲ.)], ਪੀ. 749 'ਤੇ ਏ. ਸੀ., ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ [ਐਡੀ. ਓ 'ਰੇਲੀ ਬਨਾਮ ਮੈਕਮੈਨ, (1982) 3 ਆਲ ਈ. ਆਰ. 1124 ਏ. ਟੀ. p.1131 ਏ. ਬੀ. ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। : (ਸਾਰੇ ਈ. ਆਰ. ਪੀ. 441ਏ-ਬੀ)

"ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹੱਸਮਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

27. ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਰ ਬਾਰਨਜ਼ ਪੀਕੋਕ ਨੇ ਲਿੰਡਸੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋਸਪਰ ਆਰਮਸਟ੍ਰਾਂਗ ਹਰਡ [1874 ਐਲਆਰ 5 ਪੀਸੀ 221: 22 ਡਬਲਯੂਆਰ 492] ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ: (ਐਲਆਰ ਪੰਨਾ 239-40

"ਹੁਣ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਚਾਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਦੇਣਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ, ਉਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਓ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ ਬੀਤਣਾ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਪਰ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦਲੀਲ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਰੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਹਾਲਾਤ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

[ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਸੁੰਦਰੇਸ਼, ਜੇ.]

ਮਾਮਲੇ, ਦੇਰੀ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਅਨਿਆਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਪਾਅ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

28. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਤਿਲਕਚੰਦ ਮੋਤੀਚੰਦ ਬਨਾਮ ਐਚ. ਬੀ. ਮੁਨਸ਼ੀ [(1969) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 110: (1969) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 824] ਅਤੇ ਰਬਿੰਦਰਨਾਥ ਬੋਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [(1970) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 84: (1970) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 697] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇ ਕੁੱਲ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਕੇ. ਜ਼ਲਪੁਰੀ, (2015) 15 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 602:

"20. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਟੀ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦੋਸੂ ਅਰਦੇਸ਼ਿਰ ਭਿਵੰਡੀਵਾਲਾ [ਸਿਟੀ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦੋਸੂ ਅਰਦੇਸ਼ਿਰ ਭਿਵੰਡੀਵਾਲਾ, (2009) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 168] ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈਃ (ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀ. 175, ਪੈਰਾ 30)

"30. ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਕੀ

(ਏ) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(ਬੀ) ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ;

(ਸੀ) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਹੈ;

(ਡੀ) ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਣਜਾਣ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ;
(ਈ) ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(ਐੱਫ) ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕ ਹਨ।

21. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇ ਥੰਗੱਪਨ [ਕਰਨਾਟਕ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇ ਥੰਗੱਪਨ, (2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 322 : 2006 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 791] ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 325, ਪੈਰਾ 6)

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਨੰਦਲਾਲ ਜੈਸਵਾਲ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨੰਦਲਾਲ ਜੈਸਵਾਲ, (1986) 4 ਐਸਸੀਸੀ 566) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿਛਲੇ ਐਲਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 326, ਪੈਰਾ 9)

9. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਢਿੱਲੇ ਅਤੇ ਆਲਸੀ ਜਾਂ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸੁਸਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਉਪਾਅ ਲਈ ਦੇਰ ਨਾਲ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਅਸੁਵਿਧਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਗੈਰ ਵਾਜਬ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਅਸੁਵਿਧਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਣਜਾਣ ਦੇਰੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਤੋਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

22. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਿਗੰਬਰ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦਿਗੰਬਰ, (1995) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 683) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾਃ (ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੰਨਾ 692, ਪੈਰਾ 19)

" 19. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਜੇ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਆਚਰਣ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਸ਼ੁੱਧ ਹੱਥਾਂ ਜਾਂ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਆਚਰਣ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ।

23. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਚੇਨਈ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਟੀ. ਮੁਰਲੀ ਬਾਬੂ [ਚੇਨਈ ਮਹਾਨਗਰ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਟੀ. ਟੀ. ਮੁਰਲੀ ਬਾਬੂ, (2014) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 108: (2014) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਐੱਲ. ਐਂਡ. ਐੱਸ.) 38], ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ (ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀ. 117, ਪੈਰਾ 16)

16. ਇਸ ਲਈ, ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲੱਤਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਤੋਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ, ਆਪਣੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਸੂਚੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਦੇਰੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਲੱਤਾਂ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੜਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਸਿਰਫ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਸਰਗਰਮੀ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ

ਦੇਰੀ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚੋਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫੀਨਿਕਸ ਵਾਂਗ ਸੌਣ ਅਤੇ ਉੱਠਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੀਸ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

24. ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੀ discretion.In ਤੁਕਾਰਾਮ ਕਾਨਾ ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਜਾਂ ਘਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। [ਤੁਕਾਰਾਮ ਕਾਨਾ ਜੋਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ, (2013) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 353: (2013) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਈ. ਵੀ.) 491] ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: (ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀਪੀ. 359-60, ਪੈਰਾ 12

"12. ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਇੱਕ ਢੰਗ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਿਵੇਕ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲੈਚ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਆਦਿ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਿਰੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ: (ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਪੀ. 360, ਪੈਰਾ 14)

"14. ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਹੈ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਜੋ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਅਤੇ

ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜਾ ਪੱਖ ਗੈਰ-ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। (ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਬਨਾਮ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਫ ਇੰਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਬਨਾਮ ਕੰਟਰੋਲਰ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ, (1969) 1 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 185], ਕੁਲੈਕਟਰ (ਐੱਲ. ਏ.) ਬਨਾਮ ਕਟਿਜੀ [ਕੁਲੈਕਟਰ (ਐੱਲ. ਏ.) ਬਨਾਮ ਕਟਿਜੀ, (1987) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 107:1989 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਟੈਕਸ) 172], ਡੇਹਰੀ ਰੋਹਤਾਸ ਲਾਈਟ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡ, ਭੋਜਪੁਰ [ਡੇਹਰੀ ਰੋਹਤਾਸ ਲਾਈਟ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡ, ਭੋਜਪੁਰ, (1992) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 598], ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (2003) 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 593] ਅਤੇ ਸ਼ੰਕਰਾ ਕੋਪ। ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ [ਸ਼ੰਕਰਾ ਕੋਪ। ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਪ੍ਰਭਾਕਰ, (2011) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 607: (2011) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਈ. ਵੀ.) 56] "।

29. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਣਾਉਣਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਪਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

<u>ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ:</u>

30. ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹਰੇਕ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਭਰਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਰਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ, ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਿਵੇਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਤਕਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਸਾਧਨਤਾ ਦੀ ਹਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ so.While ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਤੱਥ ਪ੍ਰਤੀ ਚੇਤੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ। ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਹਾਇਕ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਈਸੈਕ ਪੀਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਇਸੈਕ ਪੀਟਰ; ਸਹਾਇਕ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (1994) 4 ਐੱਸ ਸੀ ਸੀ 104

"26. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਹੁਣ, ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਉਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਕੋਟੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ-ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਜਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਨਾ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਖੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਜ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਪੱਖ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ, ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ-ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ-ਹਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ-ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ। ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਰਥਾਤ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਪਲਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਸਾਰੇ ਸਟਾਕ ਚੁੱਕਣ. ਲਾਇਸੰਸਧਾਰਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਟਾਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ, ਇਹ ਇਕਪਾਸੜ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਸੀਂ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਾਂ। ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਦੁਆਰਕਾਦਾਸ ਮਾਰਫਤੀਆ ਬਨਾਮ ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਵਿੱਚ। ਬੰਬਈ ਬੰਦਰਗਾਹ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਬੋਰਡ [(1989) 3 ਐਸਸੀਸੀ 293] ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਛੋਟ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ, ਜੋੜਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਲੇਖਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਲੇਖਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ. ਯੂਪੀ ਰਾਜ [(1991) 1 ਐਸਸੀਸੀ 212 : 1991 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 742] ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਇਹ ਜਨਤਕ ਤੱਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਹ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਹੁਣ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਰਾਜ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਜੋੜਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ (ਰਾਜ) ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਜੋ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ) ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ. ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ, ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਸਵੈਇੱਛਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

<u>ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਃ</u>

31. ਅਸੀਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਕੰਮਕਾਜੀ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਗਠਿਤ ਖੋਜ-ਕਮ-ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਸੀ. ਪੀ. ਆਰ. ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

32. ਨਿਯਮ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਭਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ. ਨਿਯਮ 48 ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 60 ਸਾਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਆਖਰਕਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ.

<u>ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂਃ</u>

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ

33. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇਰੀ, ਢਿੱਲ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਧਾਰਤ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੇ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਇਸ ਦਾ ਮੁੜ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਖੁਦ ਦੁਬਾਰਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਸਿਰਫ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਪਰਲੀ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਰਜਕਾਲ-ਅਧਾਰਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਰਚ-ਕਮ-ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਨੋਟ ਰਾਹੀਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ "ਏਸੀਸੀ" ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਵਾਂ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਇਕੱਲੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਵਿਸਥਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ

34. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਖੋਜ-ਕਮ-ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ:

35. ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਨੇਖੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ 'ਤੇ, "ਏ. ਸੀ. ਸੀ". ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ' ਤੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਰਿਪੋਰਟ ਖੁਦ ਜੂਨੀਅਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸਮਾਪਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਸਮਾਪਤੀ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੋਰ ਰਾਹਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ "ਸ਼ਾਨਦਾਰ" ਪਾਇਆ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਸੀ. ਪੀ. ਆਰ. ਆਈ.-ਜੀ. ਸੀ. ਕੋਲ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ "ਏ. ਸੀ. ਸੀ". ਨੂੰ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

36. ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਧਾਰਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਨੁਮਾਇੰਦਗੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮਾਲਕ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰੋਕ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਮੇਸ਼ ਥਪਲਿਯਾਲ ਬਨਾਮ ਐੱਚ. ਐੱਨ. ਬੀ. ਗੜ੍ਹਵਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, 2021 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 659 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

<u>ਚਰਚਾ:</u>

37. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ 23 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਹੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਮੁਫ਼ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੌਕਰੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਣਜਾਣ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਥਾਈ/ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣਾ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ

38. ਪਹਿਲੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 30.12.2014 ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਵਹਾਰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੇਰੀ, ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸਿਖਰਲਾ ਖੇਤਰ। ਪੋਸਟ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਤਰਕ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੋਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਭਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ, ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ

ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪੱਖ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਚੇਤੰਨ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਚੇਤੰਨ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ।

39. ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਜੂਨੀਅਰ ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਥਾਈ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮੁੱਢਲੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਅਹੁਦੇ, ਯਾਨੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪੜ੍ਹੇ ਅਤੇ ਸਮਝੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਢੰਗ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਯੁਕਤੀ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਢੰਗ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਹੈ।

40. ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਲ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 2016 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ 23 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

41. ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੋਮੇਸ਼ ਥਪਲਿਯਾਲ ਵੀ. ਐੱਚ. ਐੱਨ. ਬੀ. ਗੜ੍ਹਵਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, 2021 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐੱਸ. ਸੀ. 659 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਤ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਸਨ, ਅਤੇ ਭਰੀ ਗਈ ਪੋਸਟ ਇੱਕ ਹੇਠਲੀ ਲਾਈਨ ਦੀ ਪੋਸਟ ਸੀ। ਸੈਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਧਾਰਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੱਥ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

42. ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ. ਆਦੇਸ਼ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। "ਏਸੀਸੀ" ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ "ਏਸੀਸੀ" ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ "ਏਸੀਸੀ" ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਆਪਕ ਜਨਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

43. ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

44. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ **ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ**

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

